

„Vízkereszt napján hálát adjunk!”

„Három ... van, sőt négy ...” A Példabeszédek könyvének 30. fejezetében (15–33) ez a számondások sajátos szerkezete: az igazi, a végleges számnál, amely valamiben egyező dolgokat, lényeket foglal össze, eggyel kisebb számmal kezd a közmondásokat megfogalmazó bölcsesség. Engedtetsek meg örömben ez a játékos párhuzam, amikor hosszú évek múltán méltó rangjára visszaállítva először ülik a latin szertartást új rítus szerint gyakorló római katolikusok vízkereszt, másként Epifánia, szép görögkatolikus magyarsággal Úrjelenés, vagy a népi és a költői képzeletet annyira megragadó alakokról Háromkirályok ünnepét. *Tribus miraculis ornatum diem sanctum colimus* — „Hármas csodajellel ékes szent ünnepnapot ünneplünk”.

Három a csoda és egy a magyar ráadás. E napon vezette el a csillag a napkeleti bölcseket a jászolhoz, ezen a napon változtatta Jézus borra a vizet a kánai menyegzőn, és János ezen a napon keresztelte meg Jézust a Jordánban. 2014 vízkeresztjén három csodát ünneplünk, sőt négyet. Ahogy az egyházi hírszolgálat szűkszavúan közölte: „Az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció április 10-én jóváhagyta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia kérését, miszerint Vízkereszt ünnepét jövő évtől ismét január 6-án tartjuk ...” Milyen kár, hogy nem érte meg ezt a csodát mély liturgikus érzületű mesterünk, aki kesergőre fogta, amikor január 6-án istentiszteletre harangoztak a munkahelyével szomszédos evangélikus templomban! Mert a lutheri reformáció egyházai híven megtartották vízkeresztet: sőt munkaszünettel járó ünnep az evangélikus hátterű Svédországban, Finnországban, ahogy néhány katolikus többségű európai országban is az: Ausztriában, Szlovákiában, Lengyel-, Horvát-, Olasz- és Spanyolországban, meg a tenyérnyi Lichtensteinben, aztán Svájc és Németország egyes részein, és természetesen a bizánci orthodox Görögországban, ahol a karácsonyi ünnepkör a Gergely-naptárhoz igazodik. És vannak a kálvini reformációra visszamenő református-presbiteriánus egyházak, gyülekezetek közt is, amelyek számon tartják a kereszténység első Születés-ünnepét, és ha igen, akkor már a napján ünneplik.

Lesznek, akik hóbörögni vagy legalábbis értetlenkedni fognak: nem volt ez így jó? Akik még emlékeznek a régi rendre, talán azt kérdezik: csak nem újabb jele ez a tradicionalizmus térnyerésének? Végre megszabadultunk egy hétköznapi parancsolt ünneptől, most munka után mehetünk kötelező misére! Van, aki megkérdezi: helyes-e —mert hétköznapra eshetik karácsony, újév, vízkereszt is— hetente egy parancsolt ünnep? Nem veszi el a jelentőségét a kiemelt ünnep fogalma? Ne kérdezzük azt se —most—, hogy miért éppen vízkereszt, akkor már miért nem áldozócsüdtörtök is, mikor azt az ökumené még inkább indokolná, s miért nem Úrnapja! Inkább adjunk hálát azokért, akiknek szívében —hisszük: isteni indíttatásra— megszületett a gondolat, akik fejükben megkeresték hozzá az érveket, s azokért is, akik az idők jeleit megértve, meghozták a bölcs döntést. Adjunk hálát vízkereszt napján!